

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนา อยู่ระหว่างการฟื้นฟูและพัฒนาทางเศรษฐกิจ ภายหลังจากการเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องการแรงกระตุ้นในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการใช้จ่ายของภาครัฐบาล การลงทุนของภาคเอกชน การบริโภคของภาคครัวเรือน และสิ่งกระตุ้นที่สำคัญที่จะช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวและสามารถนำเงินตราเข้าสู่ประเทศก็คือ การค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนของการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ

สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าที่มีความสำคัญในการนำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยถึงปีละหลายหมื่นล้านบาท จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2541-2547 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2547 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 883 พันล้านบาท ซึ่งมีอัตราที่เพิ่มขึ้นเกือบ 1.5 เท่าจากปี พ.ศ. 2541 ที่มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 586 พันล้านบาท

สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในการส่งออกที่สำคัญมีหลายชนิด อาทิ ขางพาราและผลิตภัณฑ์กุ้งและผลิตภัณฑ์ รวมถึงข้าวและผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ข้าว ซึ่งประกอบไปด้วยแป้งข้าวเจ้า แป้งข้าวเหนียว แป้งแผ่น ขนมปังกรอบ และ เส้นหมี่และเส้นก๋วยเตี๋ยว ซึ่งเส้นหมี่และก๋วยเตี๋ยวเป็นสินค้าที่มีแนวโน้มการส่งออกที่สูงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2547 โดยในปี พ.ศ. 2547 มีปริมาณการส่งออก 50.36 พันตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 52.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 57.25 จากปี พ.ศ. 2541 ที่มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 27.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของประเทศไทย ตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2541 - 2547

(หน่วย : ล้านบาท)

	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
ยางพาราและผลิตภัณฑ์	91,642	77,871	105,004	109,483	131,630	184,579	222,035
ข้าวและผลิตภัณฑ์	89,440	78,116	70,419	75,368	75,728	82,391	108,393
กุ้งและผลิตภัณฑ์	95,841	87,610	107,932	98,723	73,974	71,871	67,306
ปลาและผลิตภัณฑ์	51,530	48,221	45,266	56,752	58,265	65,224	82,783
ไม้และผลิตภัณฑ์	28,443	33,908	42,777	44,393	49,820	51,168	60,581
น้ำตาลและผลิตภัณฑ์	29,394	23,178	29,333	35,453	34,434	43,519	37,890
ผลไม้และผลิตภัณฑ์	20,003	28,625	26,451	28,409	31,783	36,565	38,988
กระดาษและผลิตภัณฑ์	20,526	25,183	30,697	32,541	29,986	35,007	34,379
มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์	22,225	23,069	20,397	26,727	22,876	27,224	31,816
เนื้อไก่	16,639	15,262	15,689	23,936	22,959	24,787	1,749
อื่นๆ	120,004	114,740	132,331	154,363	162,991	181,854	197,036
รวม	585,687	555,783	626,296	686,148	694,446	804,189	882,956

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2548)

ตารางที่ 2 ปริมาณ มูลค่าการส่งออก เส้นไหมและเส้นก๊วยเตี๋ยว ของประเทศไทยตั้งแต่ปี

พ.ศ. 2541- 2547

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	อัตราการขยายตัวมูลค่า (ร้อยละ)
2541	39,710.55	27.97	-
2542	38,013.49	37.43	13.40
2543	39,602.83	37.41	-0.11
2544	41,365.57	38.93	6.34
2545	45,344.20	45.26	13.35
2546	46,582.74	45.21	-0.11
2547	50,355.23	52.25	15.57

ที่มา: กรมศุลกากร (2548)

สำหรับประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทยในการส่งออกเส้นไหมและเส้นก๊วยเตี๋ยว ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซีย ซึ่งประเทศดังกล่าวเป็นประเทศที่มีปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมจากประเทศไทยมากที่สุด 3 อันดับแรกจากรายการที่ 3 จะเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมในปี พ.ศ. 2547 รวมกันทั้งสามตลาดถึงประมาณร้อยละ 63 กล่าวคือ มีมูลค่าการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมจากประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซีย ประมาณ 14.55 12.16 และ 6.12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ (ตารางที่ 3) แต่อย่างไรก็ตามปริมาณและมูลค่าการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมมีความไม่แน่นอนและมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ทั้งนี้จากการนำเข้าสินค้าของต่างประเทศนั้นอาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการเช่น ปริมาณการผลิตภายในประเทศ ระดับราคาเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศผู้ส่งออก รายได้ประชาชาติและสภาพเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าเป็นต้น อีกทั้งการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทยยังได้รับผลกระทบจากประเทศคู่แข่งที่สำคัญอื่นได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งประเทศดังกล่าวถือได้ว่ามีส่วนในการครองตลาดในการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมในอันดับต้นๆ โดยจะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2547 และประเทศจีน มีสัดส่วนการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมไปยังประเทศญี่ปุ่น ประมาณร้อยละ 25 (ตารางที่ 4) และมีสัดส่วนการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณร้อยละ 7 (ตารางที่ 5) มีสัดส่วนการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมไปยังประเทศมาเลเซียประมาณร้อยละ 17 (ตารางที่ 6)

จะเห็นได้ว่าแม้ว่าการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทยจะมีมูลค่าการส่งออกที่สูง แต่หากเทียบกับประเทศคู่แข่งแล้วยังมีส่วนที่น้อยกว่า อีกทั้งยังต้องประสบปัญหาต่าง ๆ ที่ควรจะต้องได้รับการแก้ไข ทั้งทางด้านการผลิต และการส่งออก ที่ควรมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานทางภาครัฐบาลและภาคเอกชน ดังนั้นเพื่อจะเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและวางแผนในการพัฒนาการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทยในอนาคต และนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทยให้เป็นไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น จึงเห็นควรที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ และศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ

ตารางที่ 3 มูลค่า อัตราการขยายตัว และสัดส่วนการส่งออกกัญเดี่ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยปี
พ.ศ. 2544-2547

ประเทศ	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
	2544	2545	2546	2547	2544	2545	2546	2547
สหรัฐอเมริกา	9.02 (23.17)	13.08 (28.90)	12.45 (27.54)	14.55 (27.85)	-	45.01	-4.82	16.82
ญี่ปุ่น	10.80 (27.74)	11.30 (24.97)	11.62 (25.70)	12.16 (23.27)	-	4.63	2.83	4.65
มาเลเซีย	5.65 (14.51)	5.88 (12.99)	5.78 (12.78)	6.12 (11.71)	-	14.07	-1.70	5.88
อิตาลี	0.06 (0.15)	0.18 (0.40)	0.99 (2.19)	3.14 (6.01)	-	200.00	450.00	217.17
แคนาดา	2.11 (5.42)	2.24 (4.95)	2.44 (5.40)	2.92 (5.59)	-	61.16	8.93	19.67
เนเธอร์แลนด์	1.45 (3.72)	1.60 (3.54)	1.73 (3.83)	1.76 (3.37)	-	10.34	8.12	1.73
ออสเตรเลีย	1.27 (3.26)	1.49 (3.29)	1.63 (3.61)	1.53 (2.93)	-	17.32	9.40	-6.13
ฮ่องกง	1.51 (3.88)	1.31 (2.89)	1.17 (2.59)	1.23 (2.35)	-	-13.25	-10.69	5.13
สิงคโปร์	0.88 (2.26)	0.88 (1.94)	0.94 (2.08)	1.18 (2.26)	-	0.00	6.82	25.53
ฝรั่งเศส	1.28 (3.29)	1.24 (2.74)	0.84 (1.86)	1.04 (1.99)	-	-3.13	-32.26	23.81
รวม 10 ประเทศ	34.03 (87.41)	39.20 (86.61)	39.59 (87.57)	45.63 (87.33)	-	15.19	0.99	15.26
อื่นๆ	4.90 (19.65)	6.06 (13.39)	5.62 (12.43)	6.62 (12.67)	-	23.67	-7.26	17.79
รวมทั้งหมด	38.93 (100.00)	45.26 (100.00)	45.21 (100.00)	52.25 (100.00)	-	(16.26)	(-0.11)	(15.57)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนมีหน่วยเป็นร้อยละ
ที่มา: World Trade Atlas (2005)

ตารางที่ 4 มูลค่า อัตราการขยายตัว และสัดส่วนการนำเข้ากัญชงเดี่ยวและเส้นหมี่ของประเทศ ญี่ปุ่นปี พ.ศ. 2544-2547

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
	2544	2545	2546	2547	2544	2545	2546	2547
อิตาลี	60.91 (50.28)	65.18 (49.06)	77.56 (49.85)	89.17 (48.14)	-	7.01	18.99	14.97
จีน	20.57 (16.98)	24.05 (18.10)	30.88 (19.85)	46.24 (24.97)		16.92	28.40	49.74
สหรัฐอเมริกา	15.11 (12.47)	17.24 (12.98)	20.92 (13.45)	23.60 (12.74)	-	14.10	21.35	12.81
ไทย	10.23 (8.45)	11.60 (8.73)	11.38 (7.31)	12.80 (6.91)	-	13.39	-1.90	12.48
ออสเตรเลีย	3.83 (3.16)	3.78 (2.85)	4.17 (2.68)	3.05 (1.65)	-	-1.31	10.32	-26.86
เกาหลีใต้	2.09 (1.73)	1.71 (1.29)	1.80 (1.16)	2.18 (1.18)	-	-18.18	5.26	21.11
เวียดนาม	1.79 (1.48)	2.02 (1.52)	2.07 (1.33)	1.91 (1.03)	-	12.85	2.48	-7.73
อินโดนีเซีย	1.30 (1.07)	1.41 (1.06)	1.40 (0.90)	1.56 (0.84)	-	8.46	-0.71	11.43
ไต้หวัน	2.90 (2.39)	3.03 (2.28)	1.59 (1.02)	1.31 (0.71)	-	4.48	-47.52	-17.61
อังกฤษ	0.41 (0.34)	0.00 (0.00)	0.12 (0.08)	1.26 (0.68)		-100.00	-	950.00
รวม 10 ประเทศ	119.14 (98.36)	130.02 (97.86)	151.89 (97.62)	183.08 (98.85)	-	9.13	16.82	20.53
อื่นๆ	1.99 (19.65)	2.84 (2.14)	3.70 (2.38)	2.13 (1.15)	-	42.66	30.36	-42.39
รวมทั้งหมด	121.13 (100.00)	132.86 (100.00)	155.59 (100.00)	185.21 (100.00)	-	9.68	17.11	19.04

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนมีหน่วยเป็นร้อยละ
ที่มา: World Trade Atlas (2005)

ตารางที่ 5 มูลค่า อัตราการขยายตัว และสัดส่วนการนำเข้ากัญชงเดี่ยวและเส้นหมี่ของประเทศ
สหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2544-2547

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
	2544	2545	2546	2547	2544	2545	2546	2547
อิตาลี	102.81 (45.16)	103.77 (42.23)	114.00 (46.42)	115.02 (45.88)	-	0.93	9.86	0.89
แคนาดา	41.27 (18.13)	49.86 (20.29)	45.40 (18.49)	45.28 (18.06)	-	20.81	-8.95	-0.26
จีน	12.49 (5.49)	13.57 (5.52)	14.57 (5.93)	17.74 (7.08)	-	8.65	7.37	21.76
เม็กซิโก	21.97 (9.65)	20.90 (8.51)	17.19 (7.00)	16.51 (6.59)	-	-4.87	-17.75	-3.96
เกาหลีใต้	12.72 (5.59)	13.18 (5.36)	10.37 (4.22)	13.07 (5.21)	-	3.6)	-21.32	26.04
ญี่ปุ่น	10.72 (4.71)	11.95 (4.86)	11.83 (4.82)	12.87 (5.13)	-	11.47	-1.00	8.79
ไทย	8.93 (3.92)	9.67 (3.94)	9.53 (3.88)	9.71 (3.87)	-	8.29	-1.45	1.89
ไต้หวัน	5.06 (2.22)	6.35 (2.58)	5.99 (2.44)	5.38 (2.15)	-	25.49	-5.67	-10.18
ฟิลิปปินส์	1.27 (0.56)	1.95 (0.79)	2.08 (0.85)	2.53 (1.01)	-	53.54	6.67	21.63
ฮ่องกง	2.36 (1.04)	5.76 (2.34)	4.24 (1.73)	2.22 (0.89)	-	144.07	-26.39	-47.64
รวม 10 ประเทศ	219.6 (96.46)	236.96 (96.43)	235.2 (95.77)	240.33 (95.87)	-	7.91	-0.74	2.18
อื่นๆ	8.06 (19.65)	8.77 (3.57)	10.39 (4.23)	10.35 (4.13)	-	8.81	18.47	-0.38
รวมทั้งหมด	227.66 (100.00)	245.73 (100.00)	245.59 (100.00)	250.68 (100.00)	-	7.94	-0.06	2.07

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนมีหน่วยเป็นร้อยละ

ที่มา: World Trade Atlas (2005)

ตารางที่ 6 มูลค่า อัตราการขยายตัว และสัดส่วนการนำเข้ากัญชงเดี่ยวและเส้นหมี่ของประเทศ
มาเลเซียปี พ.ศ. 2544-2547

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
	2544	2545	2546	2547	2544	2545	2546	2547
ไทย	7.96 (55.74)	8.96 (57.51)	7.74 (51.19)	8.62 (48.16)	-	12.50	-13.57	11.37
อินโดนีเซีย	2.54 (17.79)	3.12 (20.04)	3.65 (24.14)	4.86 (27.15)	-	22.83	16.99	33.15
จีน	3.10 (21.71)	2.75 (17.66)	2.81 (18.58)	3.11 (17.37)	-	-11.29	2.18	10.68
เวียดนาม	0.04 (0.28)	0.06 (0.39)	0.14 (0.93)	0.45 (2.51)	-	50.00	133.33	221.43
เกาหลีใต้	0.20 (1.40)	0.23 (1.48)	0.39 (2.58)	0.44 (2.46)	-	15.00	69.57	12.82
ไต้หวัน	0.13 (0.91)	0.14 (0.90)	0.14 (0.93)	0.12 (0.67)	-	7.69	0.00	-14.29
ญี่ปุ่น	0.09 (0.63)	0.08 (0.51)	0.12 (0.79)	0.11 (0.61)	-	-11.11	50.00	-8.33
สิงคโปร์	0.08 (0.56)	0.13 (0.83)	0.08 (0.53)	0.06 (0.34)	-	62.50	-38.46	-25.00
อิตาลี	0.02 (0.14)	0.01 (0.06)	0.02 (0.13)	0.05 (0.28)	-	-50.00	100.00	150.00
ฮ่องกง	0.01 (0.07)	0.00 (0.00)	0.01 (0.07)	0.04 (0.22)	-	-100.00	-	300.00
รวม 10 ประเทศ	14.17 (99.23)	15.48 (99.39)	15.10 (99.87)	17.86 (99.78)	-	9.21	-2.42	18.28
อื่นๆ	0.11 (19.65)	0.09 (-13.64)	0.02 (-78.95)	0.04 (100.00)	-	0.61	0.13	0.22
รวมทั้งหมด	14.28 (100.00)	15.57 (100.00)	15.12 (100.00)	17.90 (100.00)	-	9.03	-2.89	18.39

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนมีหน่วยเป็นร้อยละ

ที่มา: World Trade Atlas (2005)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของการผลิต และการส่งออกของอุตสาหกรรมเส้นก๋วยเตี๋ยว และเส้นหมี่ของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ
3. เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงสภาพโดยทั่วไปของการผลิต และการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย โดยสามารถนำไปเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และทราบแนวโน้มของการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย
2. เพื่อสามารถนำไปเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่ส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่และใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดให้กับอุตสาหกรรมเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยในอนาคต
3. เพื่อทราบถึงปัจจัยสำคัญในการส่งออกการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประเภทสินค้าที่ทำการศึกษาคือ เส้นไหมและเส้นก๊วยเตี๋ยว ทั้งนี้จะใช้ระบบฮาร์โมนายซ์ (Harmonize System: HS) ในการพิจารณา สำหรับการนำเข้าการส่งออกของตลาดโลก ซึ่งสินค้าเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหม มีรหัสคือ 19.02 019 (กรมศุลกากร, 2545)

2. ขอบเขตระยะเวลาแบ่งเป็น

2.1. ใช้ข้อมูลรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2547 เป็นระยะเวลา 7 ปีเพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA)

2.2. ใช้ข้อมูลไตรมาสในช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2547 เป็นระยะเวลา 7 ปี รวม 28 ไตรมาส เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการค้าส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

3. ประเทศคู่ค้าและประเทศคู่แข่งที่สำคัญในการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยวและเส้นไหมของประเทศไทย

3.1. ประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซียเนื่องเป็นประเทศที่มีจากมูลค่าการนำเข้าเส้นก๊วยเตี๋ยว และเส้นไหมของประเทศไทยสูงเป็น 3 อันดับแรก

3.2. ประเทศคู่แข่งที่สำคัญได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกเส้นก๊วยเตี๋ยว และเส้นไหมสูงสุดของโลกเป็นอันดับต้นๆ และมีภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย

วิธีการศึกษา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลแบบอนุกรมเวลา (Time series) เป็นข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2547 ซึ่งข้อมูลจะได้จากการรวบรวมเอกสารรายงานการศึกษา บทความงานวิจัยต่างๆ ตลอดจนสถิติจากหน่วยงานราชการ และเอกชนที่รวบรวมไว้เช่น กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมศุลกากร รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศเช่น องค์การสหประชาชาติ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กำหนดไว้มีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

1.1 เพื่อทราบถึงสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการผลิต และการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย การนำเข้าของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ปัญหาอุปสรรคและมาตรการทางการค้าที่เกิดขึ้น รวมถึงการแข่งขันระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญในตลาดโลกโดยจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิจาก การรวบรวมเอกสารรายงานการศึกษา บทความงานวิจัยต่างๆ ตลอดจนสถิติจากหน่วยงานราชการและเอกชนที่รวบรวมไว้เช่น กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมศุลกากร รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศเช่น องค์การสหประชาชาติ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ เป็นต้น โดยใช้การคำนวณ อัตราส่วน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เป็นต้น

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

2.1 เพื่อศึกษาถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศคู่แข่งในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยโดยใช้ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Revealed

Comparative Advantage (RCA) ในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญอันได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ในตลาดคู่ค้าที่สำคัญ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$RCA_{ik} = \frac{(X_{ik} / X_i)}{(X_{wk} / X_w)}$$

กำหนดให้

RCA_{ik} = ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้า k ของประเทศ i

X_{ik} = มูลค่าการส่งออกสินค้า k ของประเทศ i ไปยังประเทศ w (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

X_i = มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของประเทศ i ไปยังประเทศ w (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

X_{wk} = มูลค่าการนำเข้าสินค้า k ของประเทศ w (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

X_w = มูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของประเทศ w (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

โดยที่

i = 1 แทน ประเทศไทย

i = 2 แทน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

w = 1 แทน ประเทศสหรัฐอเมริกา

w = 2 แทน ประเทศญี่ปุ่น

w = 3 แทน ประเทศมาเลเซีย

k แทนผลิตภัณฑ์เส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่

ถ้า RCA_{ik} มากกว่า 1 แสดงว่าประเทศ i มีความสามารถในการผลิตตามความเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialization) ในสินค้า k เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น และประเทศ i มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ไปยังประเทศ w เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ ดังนั้นประเทศ i จึงควรสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสินค้า k เพื่อให้เกิดการขยายตัวในการผลิตเพื่อการส่งออกต่อไป

ถ้า RCA_{ik} น้อยกว่า 1 แสดงว่าประเทศ i ไม่มีความสามารถในการผลิตตามความเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialization) ในสินค้า k เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น และประเทศ i ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้า k ไปยังประเทศ w เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ ดังนั้นประเทศ i จึงไม่ควรผลิตสินค้า k การส่งออกเนื่องจากต้นทุนในการผลิตสูงกว่าประเทศคู่แข่ง

2.2 เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญอันได้แก่ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซีย โดยการใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติด้วยวิธีการทางสถิติโดยการวิเคราะห์สมการแบบถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ในรูปแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยมีสมมติฐานว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านี้อยู่ในรูปของสมการ Double Log ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จะแสดงค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์เพื่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ ของประเทศไทยเมื่อคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนด